

1. Sumárny prehľad hospodárenia, hlavné aspekty a ciele hospodárenia na OZ Šaštín

1.1 Základné informácie o lesoch.

Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik sú organizačne členené na 23 odštepných závodov, 2 špecializované odštepne závody. Odštepny závod Šaštín je jeden z nich. Hospodári na celkovej výmere 38 882,06 ha. Člení sa na 6 lesných správ a 2 expedičné sklady organizačne začlenené pod úsek ekonomicko - obchodný v rámci ústredia odštepného závodu.

Lesy vo vlastníctve Slovenskej republiky predstavujú celkovú výmeru 25 307,78 ha prenajaté lesy zmluvne od iných subjektov predstavujú výmeru 2 321,25 ha a neštátne neodovzdané lesy 11 253,03 ha.

1.2 Lesy a systém hospodárenia.

Systém hospodárenia v lesoch na Slovensku určujú Programy starostlivosti o les vyhotovené v súlade so zákonom o lesoch a súvisiacimi právnymi normami, buď Národným lesníckym centrom (NLC) vo Zvolene alebo súkromnými projektantmi, podľa metodického usmernenia NLC Zvolen. Programy sú schválené orgánmi štátnej správy lesného hospodárstva na obdobie platnosti spravidla 10 rokov. Z viacerých dôležitých faktorov plánovania v lesnom hospodárstve treba poukázať hlavne na dva z nich – pri plánovaní výšky ťažby táto nesmie byť vyššia ako je prírastok. Hospodárska činnosť je zameraná v prevažnej väčšine na podrastový spôsob, ktorý zabezpečuje trvalé pokrytie pôdy lesným porastom, holorubný spôsob sa využíva pri borovicových a topoľových porastoch v súlade s PSoL. Pri plánovaní v lesoch sú zohľadnené požiadavky ochrany prírody so zameraním na zvláštnosti v regiónoch. Výška ťažby v lesnom hospodárskom pláne je pre lesného hospodára záväzná a podlieha kontrole orgánov štátnej správy pôsobiacich v systéme lesného hospodárstva.

<i>Výmera obhospodarovaných lesov – porastová pôda</i>			
<i>spolu</i>	<i>spolu</i>		
	štátne	neštátne neodovzdané	<i>prenajaté</i>
38882,06 ha	25307,78 ha	11253,03 ha	2321,25 ha
<i>Výmera podľa kategórií lesov</i>			
hospodárske lesy	ochranné lesy	lesy osobitného určenia	
ha	ha	ha	
31038,74	4037,62	3805,70	

Výmera chránených území				
<i>spolu</i>	<i>podľa stupňa územnej ochrany prírody a krajiny</i>			
	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>V.</i>
38882,06 ha	18441,38 ha	637,17 ha	363,67 ha	1236,90 ha

Podiel uplatňovania hospodárskych spôsobov			
<i>podrastový</i>	<i>holorubný</i>	<i>výberkový</i>	<i>účelový</i>
48 %	17 %	0 %	35 %

2. Dlhodobé hospodárske ciele

Dlhodobé hospodárske ciele a zámery v obhospodarovaní lesov vychádzajú zo štátnej lesníckej politiky a na to nadväzujúcich legislatívnych noriem, ktoré vytvárajú základné rámce v obhospodarovaní lesov.

Dlhodobým cieľom hospodárenia je zabezpečenie trvalo udržateľného obhospodarovania lesov pri zabezpečení plnenia ekonomických, environmentálnych a sociálnych funkcií lesov.

3. 10 – ročné hospodárske úlohy a ciele

10 – ročné úlohy a ciele vychádzajú z „Programov starostlivosti o les“ – PSOL, ktoré sú prostriedkom pre dosiahnutie trvalo udržateľného obhospodarovania lesov pri súčasnom plnení ostatných produkčných a mimoprodukčných funkcií.

PSOL je nástrojom štátu, vlastníka, správcu a obhospodarovateľa lesa na trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch. (Zákon č. 326/2005 Z. z., § 40, ods. 1).

PSOL vyhotovuje odborne spôsobilá nezávislá inštitúcia spravidla na obdobie 10 rokov pre „Lesný celok (LC)“, resp. „Vlastnícky celok (VC)“.

Pri tvorbe PSOL zriaďovateľ vychádza z modelov hospodárenia schválených orgánom štátnej správy na základe komplexného a podrobného zisťovania stavu a vývoja lesného fondu.

Výsledkom plánovania je opis porastov a plán hospodárskych opatrení pre najnižšie jednotky priestorového rozdelenia lesa - dielce, čiastkové plochy, porastové skupiny.

4. Krátkodobé hospodárske úlohy a ciele

Sú dané ročnými vykonávacími plánmi hospodárskych opatrení v JPRL /dielcoch/. Vypracovávajú sa v technických jednotkách alebo v korunách.

Ročné vykonávacie plány vyhotovuje lesný hospodár pre jednotlivé porasty na základe predpisu PSOL - možnosti (produkcia dreva) a potreby (zdravotný stav lesa, výchova porastov, ochranné opatrenia) vykonania hospodárskych opatrení v porastoch. Výška ročných úloh sa približne rovná 1/10 plánovaných úloh PSOL. Pri činnostiach, ktoré nie sú v PSOL určené sa postupuje podľa potrieb jednotlivých porastov. Výber druhov pri realizácii (plánovaní) zásahov je ovplyvnený predpisom PSOL (ťažba a obnova porastov) a možnosťami stanovišťa.

Ročné plány sú vyhotovované pre:

Ťažbovú činnosť - ťažba obnovná

- ťažba výchovná /prebierky/ v porastoch do 50 r. a nad 50 r.
- Pestovnú činnosť - zalesňovanie
- výchova mladín / prečistky /
- ochrana kultúr proti burine, proti zveri
- príprava plochy pre zalesňovanie.

poľovníctvo - ročný plán chovu a lovu poľovnej zveri v režijných revíroch OZ
ostatné plány - (finančné,

		t.j.	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Celková ťažba dreva	ihlič.	m3	70002	72261	59764	58589	65963	93126
	listn.	m3	95035	75803	89220	80570	79102	81180
z toho náhodná	ihlič.	m3	37651	34395	23802	37900	51948	88523
	listn.	m3	9083	14930	17444	17037	9751	12076
z toho výchovná do 50 rokov		m3	22817	18813	15310	20406	14192	7118
		ha	978	690	771	975	582	267
z toho výchovná nad 50 rokov		m3	24273	16746	22641	21141	24071	24602
		ha	727	639	641	569	459	566
Celková plocha obnovy		ha	587	512	556	437	357	350
podiel prirodzenej obnovy		%	19	21	19	9	10	20
krytokorenné sadenice		ks	1690	2550	4960	5150	51460	59000
straty na zalesňovaní		ha	150	261	230	244	164	168
podiel opakovaného zalesň.		%	26	51	41	56	46	48
Prečistky		ha	718	702	702	605	555	401
samovýroba v prečistkách		ha	54	55	84	48	22	37
Ochrana MLP		ha	556	737	442	500	419	285

Cieľom ročného plánovania je určenie potrebných hospodárskych opatrení vyplývajúcich zo skutočného fyziologického a zdravotného stavu jednotlivých lesných porastov (lesa).

5. Kľúčové aspekty pre monitoring lesnými hospodármi

Činnosti v lesnom hospodárstve

Jednotlivé činnosti v lesnom hospodárstve sú hodnotené a vyhodnocované lesným hospodárom ako po kvantitatívnej, tak i po kvalitatívnej stránke. Monitoring lesnými hospodármi je upravený v systéme interných auditov kvality trvalo udržateľného obhospodarovania lesov.

Škodlivé činitele

Dominujúce škodlivé činitele, ktoré ovplyvňujú proces hospodárenia na OZ:

A. biotické škodlivé činitele:

- > **zver**: spôsobuje - zimný obhryz kôry kmeňov a letné lúpanie
- odhryz /poškodenie kmienkov a asimilačných orgánov/
- vytĺkanie parožia, vyrytie/vyt'ahovanie sadeníc
- > **podkôrny hmyz**: spôsobuje poškodenie stromu prerušením lyka
- Lykožrút smrekový /Ips typographus/
- Lykožrút lesklý / Pitiogenes chalcographus/
- Lykožrút vrcholcový /Ips acuminatus/
- Lykožrút borovicový /Ips sexdentatus/
- Lykokaz borinový /Tomicus minor/
- Lykokaz borovicový /Tomicus piniperda/

Krasoň modrý /Phaenops cyanea/

Krasoň borovicový / Chalcophora mariana /

Krasoň dvojškrvný /Agrilus biguttatus /

> **škodcovia asimilačných orgánov a koreňov sadeníc:** spôsobujú poškodenie asimilačných orgánov

Chrúst obyčajný /Melolontha melolontha/

Chrúst pagaštanový /Melolontha hyppocastani/

> **rakoviny, huby:** rôzne druhy napr. rod Nectria; spôsobujú poškodenie kmeňa až odumieranie jedince

> **cudzopasné rastliny:** technické poškodenie, defoliácia

Imelo biele /Viscum album/

B. abiotické škodlivé činitele:

> vietor: poškodzuje jednotlivé stromy /zlomy, vývraty/ a porasty /plošné kalamity/

> sucho: poškodenie asimilačných orgánov, koreňov

> požiar: poškodzuje stromy i celé porasty

C. antropogénne škodlivé činitele:

> **imisie:** fyziologicky poškodzujú asimilačné orgány drevín

> **človek:** krádeže drevnej hmoty, poškodzovanie lesa ľudskou činnosťou (turistika a pod.)

	t.j.	2013	2014	2015	2016	2017	2018
podiel náhodnej ťažby z celkovej ťažby	%	28	33	28	39	43	58
počet nahlásených priestupkov na úseku LH		86	98	96	54	48	31

Kontrolu možného výskytu škodcov -výskyt patogéna monitoruje a zisťuje lesný hospodár predovšetkým na miestach, kde sú zvlášť priaznivé podmienky pre jeho rozmnoženie (potencionálne ohniská), v susedstve napadnutých porastov, na skladoch dreva, v oblastiach kalamitného výskytu a pod.

Kalamitní hmyzí škodcovia, ako aj hubové choroby sú každoročne kontrolované a vedie o nich hospodár evidenciu, na základe ktorej je vypracovaná krátkodobá prognóza.

Sumárnou evidenciou výskytu škodlivých činiteľov na území SR je poverené laboratórium pre kontrolu, evidenciu a prognózu Lesníckej ochrannárskej služby LVÚ vo Zvolene, ktoré zohľadňuje hlásenia lesnej prevádzky - lesných hospodárov a iných pracovníkov.

Pre užívateľov lesa je spôsob hlásenia výskytu škodlivých činiteľov záväzný.

škodlivý činiteľ/rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
sucho	15715	8364	11753	8217	9032	9021
vietor	5671	12402	8773	12036	9554	12965
sneh	107		1058		5	10
požiar	213	893	483	153		
iné abiotické	185	474	3328	607	484	0
krádež	429	302	341	263	119	97
iné antropogénne		5	21	117	5	
huby			55	951	560	1
lykožrút borovicový	23195	19806	13148	30480	38866	69531
lykožrút smrekový	639	1119	992	1861	2861	3878
podkôrny hmyz	2	60	16	30	10	18

6. Kľúčové produkty hospodárenia a odbytistia

Kľúčovými produktmi firmy sú:

Hlavným produktom hospodárenia firmy je lesný porast obhospodarovaný trvalo udržateľným spôsobom plniaci produkčné a mimoprodukčné funkcie

Ostatnými produktmi firmy sú napr.:

- drevná hmota - sortimenty surového dreva /sortimenty zvláštnej akosti, piliarska guľatina, vlákninové drevo, palivo, príp. iné/,
- sadbový materiál - produkcia sadeníc na obnovu lesa a pestovanie okrasných drevín,
- produkty drevárskej výroby - rezivo, stolárske výrobky,
- produkty ostatnej výroby (energetická štiepka, divina a pod.)

Kľúčovými odbytistami firmy sú:

- drevospracujúce a celulózo-papierenské podniky s celoslovenskou pôsobnosťou – významní spracovatelia dreva,
- regionálni spracovatelia dreva – menšie podniky miestneho významu spracúvajúce predovšetkým hmotu z blízkeho okolia,
- obyvateľstvo – zásobovanie obyvateľstva drevnou hmotou predovšetkým na energetické a stavebné využitie a sadbovým materiálom okrasných drevín,
- export – využívaný predovšetkým na realizáciu drevnéj hmoty neuplatniteľnej na domácom trhu,
- odberatelia energetickej štiepky na výrobu tepla,
- odberatelia ostatných produktov (sadbový materiál, produkty drevárskej výroby).

7. Previerky a kontroly hospodárenia

Kontrolou je zisťovaný objektívny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi a internými predpismi.

Kontroly: 1. interné
2. vonkajšie

7.1. Interné kontroly

Druhy kontrolnej činnosti vykonávanej v rámci internej kontroly v štátnom podniku LESY SR, Banská Bystrica sú:

- A/ Bežná kontrola
- B/ Tematické previerky
- C/ Komplexné previerky
- D/ Následné kontroly

7.2. Vonkajšie kontroly

Vonkajšie kontroly rozdeľujeme na :

- a) všeobecné - prevádzané štátnymi organizáciami všetkých stupňov riadenia. Sú zamerané na všetky oblasti činnosti organizácie
- b) odborné - špecifický druh kontroly so zameraním na obhospodarovanie lesov a sú vykonávané v zmysle ustanovení Zákona č. 326/2005 Z. z., v znení neskorších predpisov a ďalších zákonných noriem súvisiacich s obhospodarovaním lesov.

Odborné kontroly vykonávajú orgány štátnej správy lesného hospodárstva

Odborné kontroly sú (ŠSLH) nasledovne:

- a) bežné
- b) ročné
- c) po skončení platnosti lesného hospodárskeho plánu (PSOL)

Z prevedených kontrol sa vyhotovujú "záznamy" alebo "protokoly", kde sa uvedú zistené skutočnosti, nedostatky, návrhy na nápravné opatrenia a termíny ich realizácie.

8. Zoznam dotknutých tretích strán a záujmových organizácií

Meno adresa firmy/organizácie/inštitúcie

Ministerstvo život. prostredia SR Ministerstvo životného prostredia SR
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, Tel : +421259561111

Okresný úrad Bratislava, Pozemkový a lesný odbor Tomášikova 46, 832 05 Bratislava

Okresný úrad Malacky, Pozemkový a lesný odbor Záhорáčka 2942/60A, 901 01 Malacky

Okresný úrad Pezinok, Pozemkový a lesný odbor M. R. Štefánika 10, 902 01 Pezinok

Okresný úrad Senica, Pozemkový a lesný odbor Hollého 750, 905 44 Senica

Okresný úrad Nové Mesto n/ Váhom, Pozemkový a lesný odbor Hviezdoslavova 36, 915 41 Nové Mesto nad Váhom

Okresný úrad Trenčín, Odbor opravných prostriedkov, Referát pôdohospodárstva Námestie Sv. Anny 7, 911 00 Trenčín

Okresný úrad Trnava, Odbor opravných prostriedkov, Referát pôdohospodárstva Vajanského 22, 917 01 Trnava

Okresný úrad Bratislava, Odbor opravných prostriedkov, Referát pôdohospodárstva Tomášikova 46, 832 05 Bratislava

ŠOP SR, Správa CHKO Biele Karpaty, Trenčianska ul. 31, 914 41 Nemšová sylva.mertanova@sopsr.sk

Správa CHKO Malé Karpaty Štúrova 115, 900 01 Modra peter.puchala@sopsr.sk

ŠOP SR, Správa CHKO Záhorie Vajanského ul. 17, 901 01 Malacky dusan.valachovic@sopsr.sk

ŠOP SR - RCOP Bratislava Mlynská dolina 1, 811 04 Bratislava 1 lucia.matejovicova@sopsr.sk

Slovenská inšpekcia ŽP, Inšpektorát životného prostredia Bratislava Jeséniova 17, 831 01 Bratislava izpba@sizp.sk

NLC – Lesnícky výskumný ústav Zvolen T. G. Masaryka 22, 960 92 Zvolen nlc@nlcsk.org

NLC – Lesnícky výskumný ústav Zvolen, Stredisko Lesníckej ochrannárskej služby Lesnícka 11, 969 23 Banská Štiavnica los@nlcsk.org

Inšpektorát práce Bratislava Za kasárňou 1, 832 64 Bratislava ip.bratislava@ba.ip.gov.sk

Inšpektorát práce Trnava Jána Bottu 4, 917 01 Trnava ip.trnava@tt.ip.gov.sk

Inšpektorát práce Trenčín Hodžova 36, 911 01 Trenčín ip.trencin@tn.ip.gov.sk

Okresné riaditeľstvo HaZZ Malacky Legionárska 882, 901 01 Malacky

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Senici Štefániková 715/50, 905 01 Senica

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Skalici so sídlom v Holíči Štúrova 1, 908 51 Holíč

Okresné riaditeľstvo HaZZ Nové Mesto nad Váhom Odborárska 12, 915 41 Nové Mesto nad Váhom

Okresný úrad Bratislava, Odbor starostlivosti o životné prostredie Tomášikova 46, 832 05 Bratislava

Okresný úrad Malacky, Odbor starostlivosti o životné prostredie Záhорáčka 2942/60A, 901 01 Malacky

Okresný úrad Pezinok, Odbor starostlivosti o životné prostredie M. R. Štefánika 10, 902 01 Pezinok

Okresný úrad Senica, Odbor starostlivosti o životné prostredie Vajanského 17, 905 01 Senica

Okresný úrad Skalica, Odbor starostlivosti o životné prostredie Nám.slobody 15, 909 01 Skalica

Okresný úrad Myjava, Odbor starostlivosti o životné prostredie Moravská 1, 907 01 Myjava

Krajský pamiatkový úrad Trnava Cukrová 1, 917 01 Trnava podatelna.tt@pamiatky.gov.sk

Krajský pamiatkový úrad Bratislava Leškova 17, 811 04 Bratislava podatelna.ba@pamiatky.gov.sk

WWF Danube-Carpathian Programme Slovakia Medená 5, 811 02 Bratislava mplassmann@wwfdcp.org

PRALES, o.z. Odtrnovie 563, 013 22 Rosina ozpraes@gmail.com

BROZ – Bratislavské regionálne ochrannárske združenie Na Riviére 7/a, 841 04 Bratislava broz@broz.sk

OZ SOS Záhorie Hollého 859/27, Skalica 90901

OZ Naše Karpaty Rozvodná 11, 831 01 Bratislava nasekarpaty@gmail.com

OZ Komunitné centrum Muškát 2004 Nová ulica 620, 900 55 Lozorno

OPK – Senica Hollého 750, 905 01 Senica senica@opk.sk

OPK – Skalica Kollárova 21, 908 51 Holíč skalica@opk.sk

OPK – Malacky Kollárová ul. 892/12, 901 01, Malacky malacky@opk.sk

KST Žižka Malacky Martina Rázusa 2781, 901 01 Malacky mmezesova@centrum.sk

KST TATRAN Stupava Športové námestie 20, 900 55 Lozorno bojkovsky@centrum.sk

TN TJ Spartak Myjava Jánošíková 383/10, 907 01 Myjava petgit505@gmail.com

OT pri TJ Lozorno Zvončinská 248, 900 55 Lozorno alozj.dvoran@gmail.com

Slovenský cykloklub, P.O. BOX B-2, 921 01 Piešťany, office@cykloklub.sk

9 . Prístup k verejnosti

Naša organizácia prejavuje záujem komunikovať s tretími stranami alebo záujmovými skupinami, prípadne lokálnym obyvateľstvom, ktoré prejavia záujem o hospodárenie v lese, prípadne o les samotný. Prebiehajúci dialóg poskytuje lesnému hospodárovi širší uhol pohľadu na hospodárenie v lesoch. Myšlienka je bližšie informovať a zainteresovať tretie strany do procesu obhospodarovania lesa. V rámci širšej informovanosti verejnosti je na každej lesnej správe spracovaný „Sumárny prehľad hospodárenia“ a je k dispozícii na požiadanie k nahliadnutiu.

Pre účely poskytnutia informácie o pozoruhodných miestach lesnej krajiny, ktorú spravujeme a z dôvodu zintenzívniť u verejnosti vnímanie významu lesa a našej práce v ňom boli na každej lesnej správe zriadené „Lesné informačné kancelárie“.

Forma komunikácie a informovania, môže prebehnúť e-mailom, poštou, telefónom /pozri kontakty/ alebo osobne.